

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/215/2022
Identifikačné číslo spisu:	6718206788
Dátum vydania rozhodnutia:	25.10.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Adamcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6718206788.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a sudkyň JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a JUDr. Viery Nevedelovej, v spore žalobcu: D.Z.. Š. A., nar. XX. P. XXXX, bytom F.. J.. Š. XXX/XX, E., zastúpeného JUDr. Andreou Chorvátovou Nagyovou, advokátkou, so sídlom Kozárovce 632, IČO: 47 134 747, proti žalovanému: SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik, Odštepny závod Banská Bystrica, so sídlom Partizánska cesta 69, Banská Bystrica, IČO: 36 022 047, o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru a náhradu mzdy, vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 6Cpr/11/2018, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. apríla 2022, sp. zn. 11CoPr/5/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovanému p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1.1. Okresný súd Zvolen (ďalej v texte rozhodnutia aj „súd prvej inštancie“, „okresný súd“ alebo „prvoinštančný súd“) čiastočným rozsudkom (v poradí druhým) z 1. júla 2021, č. k. 6Cpr/11/2018-558 určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru so žalobcom zo dňa 19. októbra 2018 je neplatné (prvá výroková veta) a zároveň určil, že pracovný pomer medzi žalobcom a žalovaným, ktorý vznikol na základe pracovnej zmluvy zo dňa 14. novembra 2005 naďalej trvá (druhá výroková veta). V tretej výrokovej vete okresný súd uviedol, že o trovách konania rozhodne v rozsudku, ktorým rozhodne o celom uplatnenom nároku.

1.2. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd prvej inštancie považoval 2-mesačnú lehotu na podanie žaloby za dodržanú. Žalovaný ukončil so žalobcom pracovný pomer postupom podľa § 68 ods.1 písm. b) Zákonníka práce (ďalej v texte aj „ZP“) z dôvodu porušenia pracovnej disciplíny závažným spôsobom. Žalovaný pracovný pomer okamžite skončil z dôvodu neplnenia pracovných povinností vyplývajúcich z pracovnej zmluvy a neplnenia povinností vyplývajúcich z pracovnej náplne žalobcom; obsahom bodu 9 pracovnej náplne bolo vyhotovovanie dokladov a výkazov o pohybe zásob a

podľa bodu 15 vykonávanie aj iných prác súvisiacich so zabezpečovaním a plnením úloh v súlade s pracovným zaradením nariadeným nadriadeným vedúcim zamestnancom. Z odôvodnenia okamžitého skončenia pracovného pomeru bolo zrejmé, že zamestnávateľ žalobcovi na pracovnej porade dňa 04. septembra 2018 nariadil, aby prevzal sklad po skladníčke H. O. a v počítačovom programe PROFIT viedol v elektronickej podobe pohyb skladových zásob, čo žalobca odmietol, a to aj napriek opakovaným výzvam na plnenie si pracovných povinností zo strany svojho zamestnávateľa. Súd považoval úpravu pracovnej náplne v pracovnej zmluve v bode 9 a v bode 15 za dostatočnú, na základe ktorej žalobca neporušil pracovné povinnosti. Z rozhodnutia okresného súdu možno vyvodiť, že založil svoje rozhodnutie na konštatovaní, že zamestnávateľ od zamestnanca požadoval vykonávanie prác, ktoré nemal v pracovnej náplni. Na základe výpovede svedka D.. A. opakovane rozhodol, že okamžité skončenie pracovného pomeru so žalobcom zo dňa 19. októbra 2018 je neplatné; zdôraznil, že pri rozhodovaní prihliadal na postavenie zamestnanca ako slabšej strany v pracovnoprávnom spore a zároveň určil, že pracovný pomer, ktorý vznikol na základe pracovnej zmluvy zo dňa 14. novembra 2005 naďalej trvá.

2.1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 28. apríla 2022, sp. zn. 11CoPr/5/2021, zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II., ktorými okresný súd určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru so žalobcom zo dňa 19. októbra 2018 je neplatné a určil, že pracovný pomer medzi žalobcom a žalovaným, ktorý vznikol na základe pracovnej zmluvy zo dňa 14. novembra 2005 naďalej trvá tak, že žalobu o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a určenie, že pracovný pomer trvá, zamietol. Zároveň rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. zrušil.

2.2. Odvolací súd po doplnení dokazovania dospel k záveru, že podané odvolanie je dôvodné. Uviedol, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil predovšetkým na skutočnostiach vyplývajúcich z výpovede svedka D.. A. bez toho, aby v napadnutom rozhodnutí hodnotil aj ostatné vykonané dôkazy. Konal tak v rozpore so zásadou voľného hodnotenia dôkazov. Navyše, napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je podľa názoru odvolacieho súdu nepreskúmateľné, vzájomne protirečivé, obsahuje tvrdenia, ktoré strany sporu neuviedli. V zmysle ustanovenia § 390 CSP však musel rozhodovať sám, aj keď vytýkané nedostatky by boli skôr dôvodom zrušenia napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd bol názoru, že (v okamžitom skončení pracovného pomeru) popísané konanie žalobcu ako zamestnanca dostatočne vymedzuje dôvod, pre ktorý žalovaný so žalobcom okamžite skončil pracovný pomer, t. j. že nevykonával (resp. odmietol vykonávať) prácu, ktorá mu mala vyplývať z pracovnej zmluvy a pracovnej náplne; žalovaný konkretizoval aj jednotlivé pracovné činnosti, ktoré žalobca odmietol vykonávať. Žalobca to ani nepoprel, len tvrdil, že uvedené pracovné činnosti mu z pracovnej zmluvy a ani z pracovnej náplne nevyplývali. Skutkové vymedzenie dôvodu, pre ktorý došlo k okamžitému skončeniu pracovného pomeru je dostatočne určité teda, že žalobca ako zamestnanec odmietol plniť svoju povinnosť vyplývajúcu z pracovnej zmluvy - vykonávanie účtovných operácií súvisiacich s pohybom skladových zásob. Z formulácie skutkového deja zamestnávateľom vyplýva, že zamestnávateľ upustil od pôvodne vyžadovanej pracovnej činnosti tým, že fyzicky mal sklad viesť iný zamestnanec. Na jednotlivé pracovné povinnosti odvolací súd nahliadal vo vzájomných súvislostiach, nielen podľa doslovného uvedenia v pracovnej náplni k pracovnej zmluve, ale v kontexte celého pracovnoprávneho vzťahu, pracovnej zmluvy, pracovnej náplne, druhu práce, pracovného zaradenia a vnútorných predpisov žalovaného (pracovný poriadok). Dôvodom pre okamžité skončenie pracovného pomeru bolo, že žalobca odmietol vykonávať účtovné operácie súvisiace s pohybom skladových zásob (od prvotného pokynu prebratia skladu žalobcom zamestnávateľ odstúpil). Podľa názoru odvolacieho súdu vytýkaná pracovná činnosť zodpovedá dohodnutému druhu práce; účtovné operácie súvisiace s pohybom skladových zásob nepochybne spadajú pod definíciu vykonávania ekonomických prác; vystavovanie účtovných dokladov a vedenie účtovnej evidencie. Ide pritom o pracovné činnosti vykonávané úsekom ekonomických činností, na ktorý bol žalobca zaradený. Ak žalobca mal (a odmietol) vykonávať pracovnú činnosť - vyhotovovanie príjemok, prevodiiek a výdajok v účtovnom programe PROFIT, táto účtovná operácia spadá pod dohodnutý druh práce, nijako sa z neho obsahovo nevymyká a možno ju subsumovať aj pod dohodnutý popis pracovnej činnosti, a to vyhotovovanie dokladov a výkazov o pohybe zásob (bod 9/ pracovnej náplne). Napokon odvolací súd poukázal aj na bod 15/ pracovnej náplne

žalobcu, síce pomerne široko koncipovaný, ale s prihliadnutím na pracovné zaradenie žalobcu (referent) a druh práce (vykonávanie ekonomických prác alebo zabezpečovanie časti agend s využitím výpočtovej techniky) nebolo možné dôvodne tvrdiť, že vytýkané pracovné činnosti s druhom práce žalobcu nijako nesúvisia. Podľa odvolacieho súdu pracovná zmluva žalobcu a jeho pracovná náplň dopadala presne na činnosti, ktoré žalobca odmietol vykonávať. Vzhľadom k významu činnosti žalovaného a dôležitosti, ktorú v tomto zohráva skladové hospodárstvo, osobe žalobcu, ktorý bol v minulosti vyššie postaveným zástupcom vedenia štátneho podniku a odraze odmietania pracovných úloh žalobu v pracovnom kolektíve, žalovaný považoval porušenie pracovnej disciplíny za závažné ako predpoklad okamžitého skončenia pracovného pomeru.

3. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“), ktoré odôvodnil § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP. Dovolateľ navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. V súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f/ CSP žalobca namietal, že odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa rozdielne vyhodnotil vykonané dôkazy, a to bez toho, aby vykonané dokazovanie dopĺňal. Naopak, vo svojich úvahách sa opieral o skutočnosti, ktoré nemajú základ v žiadnom z vykonaného dokazovania. Vyhodnotenie dôkazov je preto zmätočné a takýmto konaním bolo zasiahnuté do práva žalobcu na spravodlivý proces. Z rozhodnutia krajského súdu nie je zrejmé, prečo odvolací súd zaujíma diametrálne odlišné stanovisko k zisteniu, že k porušeniu pracovnej disciplíny zo strany žalobcu došlo. Odvolací súd podľa dovolateľa uvádza v bode 17.1. možnosť vzájomného zastúpenia zamestnancov žalovaného na jednotlivých pracoviskách, toto však z dokazovania nevyplýva. Súd sa uspokojil len s tvrdením žalovaného o zastupiteľnosti všetkých zamestnancov v organizačnej zložke. Odvolací súd neprihliadol na niektoré vykonané dôkazy i na dĺžku trvania pracovného pomeru (13 rokov), trvanie pracovného pomeru bez akéhokoľvek predchádzajúceho písomného upozornenia na menej závažné porušenie pracovnej disciplíny, súd neprihliadol na rozsah a plnenie si pracovných úloh, čo má za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia, nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia a zásadný zásah do procesných práv žalobcu na riadny a spravodlivý súdny proces. Odvolací súd pri rozhodovaní nesprávne právne posúdil závažnosť porušenia pracovnej disciplíny žalobcu, s prihliadnutím na osobu zamestnanca, jeho doterajší postoj pri plnení pracovných povinností, situáciu za ktorej došlo k porušeniu pracovnej disciplíny a mieru zavinenia zamestnanca. S odkazom na rozhodnutia najvyššieho súdu konštatoval, že len porušenie pracovnej disciplíny najvyššou intenzitou, je dôvodom okamžitého skončenia pracovného pomeru. Údajná zmena druhu práce žalobcu a odkaz na následný iný výklad bodu 9 a 15 pracovnej náplne, čo je jedným z tvrdení procesnej obrany, nie je zachytená v dodatku č. 6 k pracovnej zmluve. Druh práce referent zostal nezmenený, preto sa mu nemohli rozšíriť ani jeho pracovné povinnosti o povinnosť prevziať sklad a viesť skladové hospodárstvo v programe Profit.

4.1. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že v priebehu celého súdneho konania nedošlo na strane žalobcu zo strany súdu k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by žalobcovi znemožnil uskutočňovanie jemu patriacich procesných práv. Dôvody a uvedenie konkrétnych pochybení odvolacieho súdu, umožňujúce žalobcovi podať dovolanie na základe presne vymedzených zákonných ustanovení, v dovolaní úplne chýbajú. Dovolanie žalobcu obsahuje len všeobecné konštatácie, opakuje skutkové tvrdenia z prvoinstančného a odvolacieho konania, len minimálne reaguje na dovolaním napadnutý rozsudok. Avšak na základe takýchto všeobecných tvrdení, nie je dovolacie konanie prípustné. Dovolanie by preto malo byť zo strany dovolacieho súdu odmietnuté, prípadne zamietnuté.

4.2. Žalobca sa k vyjadreniu protistrany vyjadril, pričom trval na svojich dovolacích dôvodoch.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu treba zamietnuť, pretože nie je dôvodné.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa.

Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

7. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní.

9. Dovolateľ uviedol, že prípustnosť jeho dovolania vyplýva z § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú dovolateľom namietanú procesnú vadu zmätočnosti, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne uplatnenými námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Súd sa z tohto dôvodu nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberať úplne všetkými dôvodmi a argumentmi procesných strán; postačujúcim je, ak z odôvodnenia rozhodnutia sú zrejmé všetky skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie (II. ÚS 76/07).

12.1. Žalobca v súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f/ CSP namietal, že odvolací súd rozdielne vyhodnotil vykonané dôkazy a to bez toho, aby vykonané dokazovanie dopĺňal. Naopak, vo svojich úvahách sa opieral o skutočnosti, ktoré nemajú základ v žiadnom z vykonaného dokazovania. Vyhodnotenie dôkazov je preto zmätočné, a takýmto konaním bolo zasiahnuté do práva žalobcu na spravodlivý proces.

12.2. Dovolací súd považuje v prvom rade za potrebné zdôrazniť, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovolaním sa preto nemožno úspešne

domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

12.3. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, avšak dovolací súd tieto vady v prejednávanej veci nezistil.

12.4. Ako vyplýva z predchádzajúcich odsekov, nie je úlohou dovolacieho súdu revízia skutkových záverov odvolacieho súdu, dovolací súd skúma, či odvolací súd pri dokazovaní dodržal ustanovenia § 384 CSP. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakoval. Postupoval teda plne v súlade s ustanovením § 384 ods. 1 CSP. Pri ustálení skutkového stavu krajský súd navyše dospel k záveru, že nie je potrebné ďalej dokazovanie dopĺňať, v súlade s ustanoveniami § 384 ods. 2,3 a 4 CSP dokazovanie nedopĺňal. V týchto ustanoveniach totiž zákon umožňuje, ale neprikazuje dokazovanie dopĺňať. Postupom odvolacieho súdu, ktorý sa nepriechil zákonu, nemohlo dôjsť k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý súdny proces. Nemožno preto v tejto súvislosti hovoriť o vade v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP.

12.5. Dovolací súd v snahe autenticky porozumieť textu dovolania ako celku (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 15/2021 zo dňa 25. mája 2021 alebo jeho nález sp. zn. I. ÚS 336/2019 z 09. júna 2020) sa zaoberal aj celkovým postupom odvolacieho súdu pokiaľ išlo o hodnotenie skutkových zistení a potrebu dokazovania a nezistil porušenie procesných pravidiel CSP v odvolacom konaní, ktoré by mohlo mať za následok prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP.

13.1. Z hľadiska obsahového dovolateľa v dovolaní namietal i nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu a jeho nedostatočné odôvodnenie tým, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, prečo odvolací súd zaujíma diametrálne odlišné stanovisko k zisteniu, že k porušeniu pracovnej disciplíny zo strany žalobcu došlo. Rovnako odvolací súd neprihliadol na niektoré pomery, ktoré sa týkali pracovného pomeru žalobcu ani na niektoré predložené dôkazy.

13.2. K námietkam dovolateľa týkajúcim sa nedostatkov odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu treba uviesť, že právo na istú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces (podrobnejšie poukazuje dovolací súd napr. na rozsudok najvyššieho súdu z 27. októbra 2021 sp. zn. 5Cdo/130/2021).

13.3. Dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu napadnutý dovolaním žalobcu spĺňa kritériá pre odôvodnenie rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP, preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný, neodôvodnený, či zjavne arbitrárny (svojvoľný). Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností a dôkazov vychádzal, akými úvahami sa riadil a ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd prijaté rozhodnutie náležite vysvetlil. Odôvodnenie jeho rozsudku zodpovedá aj základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia, vyplýva z neho vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné. Závery, ku ktorým odvolací súd

dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť.

14.1. Pokiaľ dovolateľ tvrdil, že odvolací súd neprihliadol na dĺžku trvania pracovného pomeru a iné skutočnosti, resp. niektoré ním predložené dôkazy, je potrebné povedať, že na ne odvolací súd prihliadol, akurát ich nepovažoval za také podstatné a závažné, aby boli spôsobilé zvrátiť jeho meritórne rozhodnutie. Prečo na niektoré skutočnosti, resp. žalobcom predkladané dôkazy odvolací súd neprihliadol, dostatočne odôvodnil (napr. body 18.2, 18.4, 19. odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu). Odvolací súd bol toho názoru, že konanie žalobcu ako zamestnanca dostatočne vymedzuje dôvod, pre ktorý žalovaný so žalobcom okamžite skončil pracovný pomer, a teda, že nevykonával (resp. odmietol vykonávať) prácu, ktorá mu mala vyplývať z pracovnej zmluvy a pracovnej náplne; žalovaný konkretizoval aj jednotlivé pracovné činnosti, ktoré žalobca odmietol vykonávať. Podrobne sa jednotlivými pracovnými činnosťami zaoberal a vysporiadal sa aj s relevantnou argumentáciou žalobcu. Dovolací súd poukazuje na rozpory v argumentácii žalobcu, keď v istých súvislostiach považoval predmetné činnosti za neúmerné pracovné zaťaženie, v iných naopak zľahčoval, keď ich mali vykonávať iné osoby.

14.2. Dovolací súd dodáva, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu dostatočne vysvetľuje, prečo bol žalobca v predmetnom spore neúspešný, keďže nepreukázal neplatnosť skončenia pracovného pomeru; naopak, žalovaný v spore preukázal, že pokiaľ so žalobcom skončil okamžite pracovný pomer, bolo tak v dôsledku závažného porušenia pracovnej disciplíny žalobcom.

15. Majúc na zreteli vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že konanie odvolacieho súdu nie je zaťažené vadou konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

16.1. Žalobca prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval aj z ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP.

16.2. Dovolací súd vo vzťahu k označeným dovolacím dôvodom zdôrazňuje, že ustanovenie § 432 ods. 2 CSP uvádza spôsob, ako má dovolateľ dovolací dôvod podľa tohto ustanovenia vymedziť. Uvedené ustanovenie je nutné vykladať v súvislosti s § 421 ods. 1 CSP, zakladajúcim prípustnosť dovolania v prípade nesprávneho právneho posúdenia veci, čo znamená, že dovolateľ je povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd buď odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená a c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

16.3. Pre všetky (tri procesné situácie, v ktorých ustanovenie § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, môže byť pritom len otázka právna, teda v žiadnom prípade nie otázka skutková. Civilný sporový poriadok v § 432 ods. 2 CSP uvádza spôsob, ako má dovolateľ dovolací dôvod podľa tohto ustanovenia vymedziť. Dovolateľ je povinný uviesť právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uviesť v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. V danom prípade žalobca vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP. Vzhľadom k tomu, že dovolanie neobsahuje naznačený rozpor v judikatúre odvolacieho súdu, dovolací súd sa zaoberal v tejto súvislosti už len prípustnosťou dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

16.4. Najvyšší súd je toho názoru, že ustanovenie § 432 ods. 2 CSP je nutné vykladať v súvislosti s § 421 ods. 1 písm. a/ CSP zakladajúcim prípustnosť dovolania v prípade nesprávneho právneho posúdenia veci, čo znamená, že dovolateľ je povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Tento dôvod prípustnosti sa teda viaže na ustálenú judikatúru najvyššieho súdu, ktorá nebola rešpektovaná zo strany odvolacieho súdu, a to konkrétne v tom, že odvolací súd zaujal iný právny záver, než aký v konkrétnej právnej

otázke zaujal najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach. Právnu úpravou dovolania v CSP sa sleduje náprava nesprávností v individuálnom spore dovolateľa, ale tiež dosiahnutie cieľov významných z hľadiska celkového rozhodovania všeobecných súdov Slovenskej republiky. Ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ CSP sa takto sleduje zámer minimalizovať nežiadúce odklony rozhodnutí odvolacích súdov od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a tým prispieť k ich jednotnému rozhodovaniu.

17. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej neviedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom.

18. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolací súd zdôrazňuje, že toto ustanovenie dopadá len na takú právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil, t. j. vysvetlil jej podstatu a uviedol súvisiace právne úvahy spolu s dôvodmi, pre ktoré zvolil práve riešenie, na ktorom založil svoje rozhodnutie a zároveň sa týmto rozhodnutím odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

19. Podľa dovolateľa odvolací súd pri rozhodovaní nesprávne právne posúdil závažnosť porušenia pracovnej disciplíny žalobcu, s prihliadnutím na osobu zamestnanca, jeho doterajší postoj pri plnení pracovných povinností, situáciu za ktorej došlo k porušeniu pracovnej disciplíny a mieru zavinenia zamestnanca. Dovolateľ teda vymedzil v čom podľa neho odvolací súd vec právne nesprávne posúdil, avšak ďalej už nevymedzil v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Poukazom na niektoré rozhodnutia najvyššieho súdu len zdôraznil, že pri okamžitom skončení pracovného pomeru je nevyhnutná vyššia miera intenzity porušenia pracovnej disciplíny, príp. miera jeho zavinenia. Ďalej iba namietal, že skutkové podklady odvolacieho súdu nie sú postačujúce, aké skutočnosti chýbajú v odôvodnení rozhodnutia, čo z dokazovania vyplýva resp. nevyplyva. K otázke právneho posúdenia ďalšie argumenty chýbajú, až v takom rozsahu, že namietané nesprávne právne posúdenie, nedosahuje podmienky ustanovené v § 432 CSP. Namietané nedostatky týkajúce sa ustálenia skutkového stavu, dokazovania, hodnotenia dokazovania a obsahu odôvodnenia sú predmetom iných častí tohto rozhodnutia a nie sú prípustnými dovolacími dôvodmi podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 432 CSP.

20. Dovolateľ ďalej namietal, že podľa neho k porušeniu pracovnej disciplíny vôbec nedošlo. Odhliadnuc od toho, že je to v rozpore s jeho argumentáciou, ktorou sa dovolací vysporiadal v predchádzajúcom bode, ani tento dôvod dovolateľ bližšie v smere k namietaniu nesprávneho právneho posúdenia nerozvíjal. Opätovne odkázal na posúdenie skutkového stavu, uvádzal rôzne skutkové tvrdenia a v podstate spochybňoval vyhodnotenie dokazovania, ktoré ale pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 421 CSP nie je relevantné.

21. V preskúmvanej veci podľa názoru dovolacieho súdu, dovolateľ zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom) nevymedzil uplatnený dovolací dôvod spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 ods. 1 tohto právneho predpisu. Preto dovolací súd nemohol svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach, ktorú otázku eventuálne mal dovolateľ na mysli. Za týchto okolností dovolací súd nemohol pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný, či odvolací súd. Dovolací súd je v súlade s dispozičnou zásadou viazaný uplatnenými dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP), vrátane ich obsahového i rozsahového vymedzenia, a z iných než dovolateľom uplatnených dôvodov napadnuté rozhodnutie preskúmať nemôže. Preto ak dovolanie nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak

dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 432 CSP, tak ako sa to stalo aj v prejednávanej veci, tento nedostatok má za následok odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f/ CSP.

22. Dovolací súd konštatuje, že dovolanie v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP nie je prípustné a v časti namietajúcej vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP je síce prípustné, ale nie je dôvodné. Vzhľadom na uvedené dovolanie ako celok zamietol (§ 448 CSP).

23. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v zmysle § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalovaného v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP).

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.